

EESC info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

September 2022 | SK

Perspektíva miestnej úrovne – 3. séria, epizóda 20 – Energetická kríza

Každá štvrtá domácnosť v Európskej únii si nemôže dovoliť dostatočne vykúriť, ochladiť alebo osvetliť svoj domov. Čo to znamená pre európskych občanov, a najmä pre tých, ktorí majú menej zdrojov? V tejto epizóde série Perspektíva miestnej úrovne analyzujeme vplyv energetickej krízy na náš každodenný život. Našimi hosťami sú **Alena Mastantuono** (EHSV), **Sonja Van Renssen** (Energetický monitor), **Sabrina Iannazzone** (Európska sieť proti chudobe) a **Thomas Dorget** (združenie *Confrontations Europe*). (tk)

This page is also available in:

- [ES](#)
- [BG](#)
- [CS](#)
- [DA](#)
- [EN](#)
- [DE](#)
- [ET](#)
- [FR](#)
- [EL](#)
- [GA](#)
- [HR](#)
- [IT](#)
- [LV](#)
- [LT](#)
- [HU](#)
- [MT](#)
- [NL](#)
- [PL](#)
- [PT](#)
- [FI](#)

- [RO](#)
- [SL](#)
- [SV](#)

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

ÚVODNÍK

Úvodník

Na prvom mieste je energia

Milé čitateľky, milí čitatelia,

vojna na Ukrajine a pandémie ochorenia COVID-19 spôsobili obrovský sociálno-ekonomický zmätok v Európe i vo svete. Strach z rastúcich cien energie a energetická neistota spolu s kolísaním cien potravín a nárastom globálnej inflácie už takmer sedem mesiacov od vypuknutia vojny ohrozujú životy a blahobyt ľudí na celom svete. Situácia na Ukrajine a jej dlhodobé dôsledky v podobe prudkého nárastu cien energie budú preto patriť medzi hlavné témy, na ktoré bude v nadchádzajúcich mesiacoch zameraná práca Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru.

V našom príspevku k pracovnému programu Európskej komisie na rok 2023 sme upozorňovali na energetickú krízu, ktorá sa v dôsledku závislosti EÚ od ruského plynu zhoršila, ale aj na to, že treba obmedziť zabezpečovanie dodávok EÚ od nespoľahlivých dodávateľov a diverzifikovať jej zdroje energie.

Okrem ťažkostí s dodávkami a povinnosti členských štátov zabezpečiť energiu pre domácnosti a podniky je ďalšou výzvou nepoľaviť v úsilí dosiahnuť do roku 2050 klimatickú neutralitu a nezabúdať na ďalšie dlhodobé potreby EÚ. Politiky EÚ by zároveň mali byť prospešné z hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho hľadiska. Zabezpečenie tohto magického trojuholníka by našej spoločnosti pomohlo prekonávať krízy, rešpektovať obmedzenia našej planéty a zaistiť, aby sa na nikoho nezabudlo.

Na to, aby sa mohlo skutočne reagovať na požiadavky občanov, je nevyhnutné zaviesť potrebné opatrenia, ktorými sa zlepší dialóg s nimi, ako bolo zdôraznené v návrhoch, ktoré vzišli z

Konferencie o budúcnosti Európy. EHSV je pripravený zohrávať svoju úlohu a zabezpečiť náležité opatrenia v nadväznosti na výsledky konferencie a rovnako dôležitú úlohu musí zohrávať aj v rámci prípadného konventu. V druhom polroku 2022 budeme pokračovať v práci na týchto témach.

Dúfam, že sa Vám všetkým počas leta podarilo trochu si oddýchnuť a načerpať novú energiu potrebnú na zvládnutie výziev, ktoré nás čakajú.

Christa Schweng

predsedníčka EHSV

DÔLEŽITÉ DÁTUMY

21. – 22. septembra 2022, Brusel

Plenárne zasadnutie EHSV

26. septembra 2022, Brusel

Výročná konferencia o základných právach a právnom štáte - Realizácia odporúčaní zo správy o právnom štáte

20. – 21. októbra 2022, Brusel

Európske fórum pre migráciu - 7. zasadnutie

TO THE POINT

K VECI

V našej rubrike „K veci“ prinášame názory členov EHSV na dôležité otázky týkajúce sa európskeho programu. Tentoraz sme požiadali členku EHSV

Judith Vorbach (spravodajkyňu stanoviska z vlastnej iniciatívy na tému „Sociálna taxonómia – výzvy a príležitosti“ na septembrovom plenárnom zasadnutí), aby nám priblížila, aké prístupy a výzvy sa na európskej úrovni spájajú so zavedením sociálnej taxonómie pri rokovaní o zelenej taxonómii.

JUDITH VORBACH: SOCIÁLNA TAXONÓMIA A UDRŽATEĽNÉ INVESTÍCIE

Cieľom taxonómie EÚ je nasmerovať investície do udržateľnosti vytvorením transparentného systému klasifikácie pre investorov a podniky. V súčasnosti je nariadenie o taxonómii EÚ a jeho vykonávacie predpisy zamerané na klimatické a environmentálne

ciele, ktoré sú doplnené minimálnymi sociálnymi zárukami. Hoci EHSV víta ekologické ciele, požaduje holistickú koncepciu udržateľnosti, aby taxonómia zahŕňala environmentálnu aj sociálnu udržateľnosť.

Minimálne sociálne záruky sú užitočné, avšak nestačia na zabezpečenie sociálnej udržateľnosti pre pracovníkov, spotrebiteľov a komunitu. Plánovaná sociálna taxonómia získa na význame, ak bude súčasťou celkovej politiky zameranej na sociálnu udržateľnosť, čo zahŕňa aj financovanie sociálneho zabezpečenia z verejných výdavkov a význam verejných investícií.

EHSV vyzýva Komisiu, aby konečne uverejnila správu, v ktorej sa opisujú ustanovenia potrebné na rozšírenie rozsahu pôsobnosti taxonómie na „iné ciele udržateľnosti vrátane sociálnych cieľov“, ako sa to vyžaduje v nariadení o taxonómii. Poukazuje na komplexnú prípravnú prácu, ktorú vykonala platforma pre udržateľné financovanie, a odporúča dodržiavať navrhované ciele týkajúce sa dôstojnej práce, primeranej životnej úrovne a inkluzívnych komunít, ktoré sa odrážajú vo viacúrovňovom prístupe. Doplnkom sociálnej taxonómie, na základe ktorého by sa dali hodnotiť opatrenia, by mohla byť aj pripravovaná smernica o vykazovaní informácií o udržateľnosti podnikov. EHSV odporúča začať s jednoduchými kritériami a zabezpečiť jednoduché a transparentné postupy. Cieľom by mala byť úzka integrácia sociálnej a environmentálnej taxonómie, ale ako prvý krok môžu mať zmysel vzájomné minimálne záruky.

Rastúci dopyt po sociálne orientovaných investíciách by sa mal podporiť vytvorením spoľahlivej taxonómie, ktorou sa zviditeľňujú podniky prispievajúce k sociálnej udržateľnosti. Dobre navrhnutá sociálna taxonómia by významne prispela k riešeniu problému sociálne klamlivých tvrdení, keď organizácia uvádza zavádzajúce informácie o sociálnej udržateľnosti svojich výrobkov alebo služieb. Mala by byť zlatým štandardom, ktorý bude odrážať vyššiu úroveň ambícií, než sa stanovuje v právnych predpisoch. Mala by odkazovať najmä na Európsky pilier sociálnych práv a ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja, napríklad na cieľ č. 8 týkajúci sa dôstojnej práce. Do navrhovania taxonómie treba plne zapojiť sociálnych partnerov a organizácie občianskej spoločnosti, ktorým by sa mala poskytnúť aj možnosť využívať mechanizmy podávania sťažností. Podobne ako problematika ekologickej taxonómie bude kontroverzné aj vymedzenie toho, čo by sa malo zahrnúť do taxonómie. Práve preto by jej vymedzovanie malo podliehať demokratickému rozhodovaniu. Úspech taxonómie súvisí s jej dôveryhodnosťou a aktivity, ktoré zahŕňa, musia byť v súlade so všeobecne uznávaným vymedzením udržateľnosti.

PREDSTAVTE SI UKRAJINU...

V rubrike „Predstavte si Ukrajinu“ uverejňujeme fotografie zobrazujúce vojnu na Ukrajine a jej následky. Tieto svedectvá často prinášajú novinári, pretože práve oni sa dostanú tam, kam my nemôžeme ísť, a zaznamenávajú stopy po vojne, aby neupadli

do zabudnutia.

Predstavujeme Vám fotografiu **Olhy Čajkovej**, ukrajinskej novinárky zo spravodajského programu „Fakty“ v Kyjeve, ku ktorej sama doplnila komentár: „Táto fotografia je z letiska Hostomel', na ktorom pristáli ruskí sabotéri, a je na nej zničený hangár, v ktorom stojí legendárne najväčšie lietadlo na svete, Marija. Rusi ho zničili, rovnako ako aj jedno z najväčších lietadiel Ruslan.“ **Tento výjav priamo na mieste zachytil a zvečnil ako spomienku kameraman televízie Fakty Viktor Zelenkov.**

„JEDNA OTÁZKA PRE...“

Jedna otázka pre ...

V našej rubrike „Jedna otázka pre ...“ kladieme členom a členkám EHSV otázky na aktuálne témy, ktoré majú prioritný význam pre program EÚ. V septembrovom vydaní sme sa rozprávali s Lutzom Ribbem, členom EHSV a predsedom Strediska pre monitorovanie trvalo udržateľného rozvoja, o energetickej kríze a energii z obnoviteľných zdrojov. Otázka EHSV Info: Ako dokážu obnoviteľné zdroje energie vzhľadom na energetickú krízu pomôcť reagovať na výzvy spojené s trendmi návratu k uhliu a jadrovej energii a zabrániť oddiaľovaniu plnenia cieľov Zelenej dohody?

Lutz Ribbe: Energetické krízy a energia z obnoviteľných zdrojov

Vo februári 2015 Európska komisia uverejnila „balík opatrení pre energetickú úniu“, „rámcovú stratégiu odolnej energetickej únie s výhľadovou politikou v oblasti zmeny klímy“. Bolo predložených mnoho dobrých návrhov, daných veľa sľubov vrátane prísľubu

radikálne znížiť závislosť od dovozu, ucelene rozšíriť obnoviteľné zdroje a dosiahnuť, aby sa Európa stala svetovým lídrom v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. Opakovali sa tvrdenia, že občania by mali byť stredobodom tejto politiky...

Keby sme sa v minulosti dôsledne snažili vykonávať tieto návrhy, nedostali by sme sa tak hlboko do krízy, ktorej v súčasnosti čelíme. Zdá sa však, že členské štáty sú spokojné so svojimi starými politikami: Nemecko sa nechalo zlákať Putinovými lacnými fosílnymi palivami a dokonca vyhlásilo, že rozširovanie energie z obnoviteľných zdrojov je „príliš rýchle“. To sa obmedzilo a výsledkom bol skutočný kolaps v odvetví veternej energie, pri ktorom došlo k strate približne 40 000 pracovných miest. Poľsko je neschopné konať a upustiť od uhlia a Francúzsko naďalej sníva o údajných výhodách jadrového priemyslu. Skutočnosť je však o čosi pochmúrnejšia, keďže – v dôsledku zmeny klímy – viac ako polovica francúzskych reaktorov musela byť odstavená zo siete pre technické problémy a nedostatok chladiacej vody. Závislosť EÚ od dovozu energie nebola nikdy taká vysoká ako v roku 2021 a naše výdavky na výskum a vývoj v oblasti technológií šetrných ku klíme sú celosvetovo na spodnej hranici.

Pokiaľ ide o riešenie nášho súčasného problému s energiou a zároveň o riešenie zmeny klímy, existujú len dve skutočné možnosti: oveľa konzistentnejšie úspory a skutočne masívne rozšírenie obnoviteľných zdrojov energie. Obe majú obrovský potenciál. Pozitívom je, že naše domáce zdroje, vietor a slnko, poskytujú oveľa lacnejšiu elektrinu než (v súčasnosti) stále vysoko dotované fosílna palivá a jadrové elektrárne.

Na tento účel preto treba vybudovať mnoho nových decentralizovaných výrobných štruktúr a taktiež vytvoriť nové zainteresované strany, ktoré by mali tvoriť základ energetickej transformácie. Dôvodom je skutočnosť, že energetická transformácia si vyžaduje prijatie v spoločnosti a to sa môže stať len vtedy, ak zapojíme ľudí. Napríklad 90 % ekologických tovární v Nemecku patrí súkromným občanom, poľnohospodárom, družstvám, MSP a obecným zariadeniam, a nie veľkým energetickým podnikom. Existuje však málo dôkazov o tom, že by nejaká stratégia skutočne podporovala angažovanosť občianskej spoločnosti s cieľom zvýšiť potenciál výroby a využívania decentralizovanej energie na tvorbu pracovných miest, a zabezpečovala, aby verejnosť prevzala zodpovednosť za energetickú transformáciu a zapájala sa do nej podporou výrobcov-spotrebiteľov a občianskej výroby energie. Zaplatíme za to vysokú cenu teraz a v nasledujúcich mesiacoch. Žiaľ, naša klíma tiež.

Lutz Ribbe, predseda Strediska pre monitorovanie trvalo udržateľného rozvoja, člen EHSV

HÁDAJTE, KTO JE NAŠÍM HOS?OM...

Mimoriadny hos?

V rubrike „Mimoriadny hosť“ si môžete prečítať názory a stanoviská ľudí, ktorých postoje, činy a záväzky sú vzorom pre ostatných. V tomto čísle uverejňujeme článok, ktorý napísali Olga Vegera a Vasyl Kušmuns - členovia mimovládnej organizácie *Promote Ukraine* - o svojej činnosti ako mimovládnej organizácie

v Bruseli, ktorá sa zasadzuje za slobodnú Ukrajinu.

Promote Ukraine je nezávislá platforma pre médiá a občiansku spoločnosť, ktorá odborníkom z Ukrajiny a EÚ umožňuje vyjadriť sa k otázkam týkajúcim sa oboch strán. Je to organizácia nezávislá od politiky a vlády so sídlom v Bruseli, ktorej cieľom je umožniť Ukrajincom, aby sa ujali úlohy slobodných európskych občanov. Tím pracuje na zviditeľňovaní Ukrajiny v rámci EÚ a zároveň propaguje Ukrajinu v politických, obchodných a mimovládnych kruhoch v európskych krajinách.

Hlavnou úlohou MVO je uľahčovať vzťahy medzi členskými štátmi EÚ a Ukrajinou. Dlhodobým cieľom organizácie *Promote Ukraine* je vytvoriť sieť s názvom Úspešní Ukrajinci – prosperujúca Ukrajina – združujúcu ľudí, ktorí sú pripravení využiť svoje zručnosti a čas v prospech Ukrajiny. V organizácii pracuje približne 150 dobrovoľníkov mnohých národností. Väčšina z nich je z Ukrajiny, no zastúpení sú tiež Španieli, Taliani, Belgičania, Francúzi, Kanadania a Američania.

S cieľom prejaviť solidaritu s Ukrajinou konkrétnymi činmi sa EHSV v apríli 2022 pripojil k iniciatíve Európskeho parlamentu s názvom *Stredisko občianskej spoločnosti pre Ukrajinu* a umožňuje organizácii *Promote Ukraine* využívať časť svojich priestorov a vybavenia v komplexe budov na ulici Rue Belliard 68 a Rue de Trèves 74 v európskej štvrti v Bruseli a taktiež poskytuje administratívnu a technickú podporu so zámerom koordinovať činnosť ukrajinskej občianskej spoločnosti. EHSV tak poskytol organizácii *Promote Ukraine* bezpečný domov v srdci Európy. (ehp)

Oľga Vehera a Vasy? Kušmuns: organizácia Promote Ukraine – hlas ukrajinskej občianskej spoločnosti v Európe

Do akej miery je Ukrajina európska? Prečo bola napadnutá? Potrebuje reformy? Ako a kde vidí svoju budúcnosť? Naša organizácia Promote Ukraine bola zriadená v roku 2014 s cieľom zodpovedať tieto otázky.

Dnes sú aktuálnejšie než kedykoľvek predtým, aj keď odpovede na ne sú omnoho jasnejšie. Spolu s kolegami z radov občianskej spoločnosti sa náš tím zložený z viac ako 150 dobrovoľníkov neúnavne snaží upozorňovať na situáciu na Ukrajine, ktorá na svojej ceste do Európy čelí obrovským ťažkostiam, a ukázať, že EÚ a jej členské štáty stoja jednotne po jej boku. Považujeme sa preto za zástupcov občianskej spoločnosti a mediálnu platformu a usilujeme sa o to, aby EÚ a Ukrajina mali k sebe bližšie.

Na dosiahnutí tohto cieľa pracujeme v 10 pracovných skupinách. O pokroku a výsledkoch informujeme na našej webovej stránke, v časopise a v našom podcaste. V záujme posilnenia našich partnerstiev prevádzkujeme bezplatné medzinárodné asistenčné pracovisko pre organizácie, podniky a iniciatívne skupiny, ktoré na Ukrajine ponúkajú alebo hľadajú pomoc. Náš tím v Bruseli pôsobí na troch miestach: v priestoroch, ktoré poskytla predsedníčka EHSV, v budove Stanica Európa, ktorú poskytla predsedníčka Európskeho parlamentu, pričom tieto priestory spoločne predstavujú akési stredisko ukrajinskej občianskej spoločnosti, a tiež v kultúrnom centre.

Počas uplynulých šiestich mesiacov vojny sme:

- zorganizovali vyše 50 stretnutí so zástupcami rôznych európskych a ázijských krajín, európskych inštitúcií a NATO a zasadzovali sa za uzavretie ukrajinského vzdušného priestoru, za sankcie proti Rusku, za poskytnutie zbraní Ukrajine, za to, aby Ukrajina získala štatút kandidátskej krajiny na vstup do EÚ, ako aj za odblokovanie prístavov v Čiernom mori, aby sa mohli vyvážať potraviny atď.,
- zorganizovali vyše 55 manifestácií pred Európskym parlamentom, Európskou komisiou, Európskou radou, NATO a zastúpeniami Ruska a niektorých členských štátov EÚ, pričom na najväčšej z nich sa zúčastnilo 8 000 ľudí, a každý týždeň iniciovali protestné akcie na bojkotovanie spoločnosti Lukoil,
- na žiadosť vojenských jednotiek zaslali humanitárnu pomoc v hodnote vyše 170 000 EUR vrátane sanitiek, vozidiel na evakuáciu ranených, osobných ochranných prostriedkov, komunikačných zariadení a súprav na poskytnutie prvej pomoci,
- prevádzkovali dva sklady v Bruseli, kde sme dočasne vysídleným osobám z Ukrajiny poskytovali potraviny, hygienické potreby a oblečenie, pričom túto pomoc využilo denne vyše 1 000 ľudí,
- poskytovali utečencom psychologickú a administratívnu podporu, organizovali burzy práce, rozdávali požičiavky a bicykle, zabezpečovali kurzy terapie tancom, hodiny maľovania atď.,
- vyzbierali peniaze pre ukrajinské vojenské sily prostredníctvom kampane #UkraineNeedsYou.

Naša organizácia Promote Ukraine oceňuje neúnavnú podporu EÚ, na ktorú sa spolieha, a má v úmysle ďalej napredovať nielen smerom k víťazstvu Ukrajiny, ale aj k jej členstvu v EÚ.

Sme verní hodnotám, ktoré vyznávame – Podporovať, spájať a zdieľať. Pridajte sa k nám!

Členovia mimovládnej organizácie Promote Ukraine:

Marta Barandij, zakladajúca predsedníčka Promote Ukraine

Maryna Jaroševyč, Ukrajina

Oľga Vehera, Ukrajina

Liza Bezveršenko, Ukrajina

Ľuba Karpačova, Ukrajina

Vasyl Kušmuns, Ukrajina

Oksana Terletska, Ukrajina

José Aynat, Španielsko

Julija Červona, Ukrajina

Iryna Nohaj, Ukrajina

Pieter Goossens, Belgicko

Kateryna Poľakova, Ukrajina

Oksana Bulda, Ukrajina

Olena Kužym, Ukrajina

Bohdan Jeromenko, Ukrajina

Oľga Husarova, Ukrajina

Anna Melenčuk, Ukrajina

Andrea Castagna, Taliansko

Natalia Maksymenko, Ukrajina

Lesia Mahas, Ukrajina

Ivanna Malčevska, Ukrajina

Artem Šostak, Ukrajina

Filip Haugland, Švédsko

Naše webové stránky:

<https://www.promoteukraine.org/>

<https://www.ukrainianhub.eu/>

AKTUALITY EHSV

Európska organizovaná občianska spoločnosť nepoľaví v pomoci Ukrajine

Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) usporiadal 19. júla v Krakove konferenciu na vysokej úrovni o zmierňovaní následkov a rekonštrukcii Ukrajiny, na ktorej prisľúbil plnú podporu na všetkých frontoch pre vojnu zničenú krajinu.

V čase, keď sa Európa pripravuje na najťažšiu zimu za posledné desaťročia, pomaly sa vkráda únava a zdanlivo utlmuje solidarita, európska občianska spoločnosť je naďalej odhodlaná pomáhať Ukrajine na jej ceste k oživeniu a „obnove k lepšiemu“ v súlade so základnými európskymi hodnotami.

EHSV na svojej konferencii zdôraznil, že bude naďalej presadzovať nepoľavujúcu solidaritu EÚ s Ukrajinou. Hodlá úzko spolupracovať s ukrajinskou občianskou spoločnosťou, sociálnymi partnermi a orgánmi s cieľom pomôcť krajine v zdĺhavom a náročnom prístupovom procese, pričom konečným cieľom je, aby sa jedného dňa Ukrajina stala plnoprávnym členom EÚ.

Konferenciu otvorila predsedníčka EHSV **Christa Schweng** a zástupca primátora Krakova **Andrzej Kulig**.

Christa Schweng ocenila konkrétnu podporu Ukrajine, ktorú od začiatku vojny prejavila občianska spoločnosť vo všetkých členských štátoch, a predovšetkým v Poľsku. EHSV sa rozhodol usporiadať konferenciu v Krakove, „aby vzdal hold tejto potešujúcej solidarite a vyjadril našu blízkosť k tým, ktorí každý deň pracujú v teréne.“

Na konferencii sa stretli vysokopostavení predstavitelia EÚ, Poľska a Ukrajiny spolu so zástupcami organizácií občianskej spoločnosti vrátane odborových zväzov a organizácií zamestnávateľov z EÚ aj Ukrajiny.

Cieľom tejto konferencie bolo diskutovať o úsilí, ktoré doteraz vyvinula miestna úroveň s cieľom priamo pomôcť tým, ktorí ju potrebujú v teréne vrátane utečencov, osôb vysídlených v rámci krajiny a tých, ktorí ešte neodišli, a to aj napriek brutálnemu útoku Ruska na ich krajinu.

Na konferencii sa tiež skúmali spôsoby, ako priamo pomôcť ukrajinskému hospodárstvu vyrovnať sa s ničivými účinkami vojny, a to v rámci neradostných prognóz poklesu HDP v roku 2022 o približne 45 %. Je teda nevyhnutné vypracovať nový Marshallov plán s cieľom pomôcť obnoviť krajinu od nuly, a to ekologickým a udržateľným spôsobom, ktorý je tiež v súlade s európskymi pracovnými a sociálnymi právami.

Rečníci v úvodnej panelovej diskusii na vysokej úrovni varovali pred únavou z vojny a pred stratou dynamiky pri pomoci Ukrajine. Zdôraznili, že je nanajvýš dôležité, aby sa podpora Ukrajiny zo strany EÚ a členských štátov nevytratila z európskej agendy.

Ukrajinský novinár, politický komentátor a tvorca verejnej mienky **Vitaly Portnikov** zdôraznil potrebu objektívnej a nezávislej žurnalistiky na Ukrajine: „Je to rovnako dôležité ako existencia ukrajinskej vlády a ozbrojených síl. Na dosiahnutie tohto cieľa potrebujeme podporu EÚ a medzinárodné programy. Bez slobody prejavu a kvalitných informácií a bez zdrojov bude naša situácia veľmi chýlostivá.“

Na konferencii prebehli tri panelové diskusie o rôznych aspektoch pomoci Ukrajine. Prvá poskytla prehľad o doterajšej činnosti organizácií občianskej spoločnosti, ktoré utečencom poskytujú okamžitú podporu pri ich príchode a pomáhajú pri ich integrácii.

Druhá diskusia sa zamerala na vysídlené osoby a úlohu ukrajinskej občianskej spoločnosti pri zabezpečovaní toho, aby ich krajina naďalej fungovala aj v tejto krízovej situácii. V rámci tretej panelovej diskusie sa hľadali spôsoby, ako môže občianska spoločnosť EÚ pomôcť a podporiť obnovu Ukrajiny v súlade s hodnotami a normami EÚ, ako je právny štát, demokracia a transparentnosť, najmä z pohľadu kandidátskej krajiny EÚ.

Viac informácií o konferencii je k dispozícii na [osobitnej stránke](#). (II)

Súťaž o ekologické ocenenia EÚ za rok 2022 má už svojich finalistov

Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) je hrdý, že môže vyhlásiť finalistov prvého ročníka súťaže o [ekologické ocenenia](#)

EÚ, ktorú organizuje spoločne s Európskou komisiou a ďalšími partnermi s cieľom odmeniť excelentnosť v hodnotovom reťazci ekologickej poľnohospodárskej výroby. Víťazi v jednotlivých kategóriách budú vyhlásení 23. septembra pri príležitosti Dňa ekologických potravín EÚ na slávnostnom odovzdávaní cien za účasti komisára EÚ pre poľnohospodárstvo Janusza Wojciechowského.

Inšpirujúce iniciatívy na miestnej úrovni ukazujú, že ekologická transformácia je už všade v Európe v plnom prúde. Prvá etapa hodnotenia sa práve skončila a po dôkladnom posúdení všetkých prihlášok boli v nasledujúcich kategóriách vybraní títo finalistov:

- Najlepší ekologický malý a stredný podnik zameraný na výrobu a spracovanie potravín:

[Gino Girolomoni Cooperativa Agricola](#) – Isola del Piano, provincia Pesaro a Urbino, Taliansko

[Goodvenience.bio GmbH](#) – Magdala, Durínsko, Nemecko

[Labonca Biohof GmbH](#) – Burgau, Štajersko, Rakúsko

- Najlepší maloobchodný predajca potravín z ekologickej poľnohospodárskej výroby:

[Ecoveritas SA](#) – Barcelona, Španielsko

[La ferme à l'arbre de Liège](#) – Lantin, Liège, Belgicko

[BIO MERCATO, seiVital GmbH](#) – Kempten, Bavorsko, Nemecko

- Najlepšia ekologická reštaurácia

[Trattino](#) – Lyon, Francúzsko

[Lilla Bjers HB](#) – Visby, ostrov Gotland, Švédsko

[Luftburg – Kolarik im Prater](#) – Viedeň, Rakúsko

Viac informácií o uchádzačoch, výberových kritériách a o tejto súťaži všeobecne nájdete na [webovej stránke venovanej ekologickým oceneniam EÚ](#) a na [webovom sídle EHSV](#).

České predsedníctvo Rady EÚ hodlá premyslieť, prebudovať a posilniť Európu

„Európa ako úloha: premyslieť, prebudovať a posilniť“. Toto je oficiálne motto českého predsedníctva Rady Európskej únie, ktoré začalo 1. júla 2022 a zameria sa na zvládanie dôsledkov vojny na Ukrajine, znižovanie energetickej závislosti Európy a zvyšovanie jej budúcej strategickej autonómie.

Na plenárnom zasadnutí EHSV 13. júla 2022 sa predsedníčke **Christe Schweng** a ostatným členom výboru prihovoril minister zahraničných vecí Českej republiky **Ján Lipavský**, aby predstavil priority českého predsedníctva Rady EÚ.

„Krehký hospodársky a geopolitický kontext čiastočne zmenil priority a vojna na Ukrajine a jej dôsledky pre Európu budú ovplyvňovať smerovanie českého predsedníctva počas celého mandátu,“ uviedol. „Vojna v súčasnosti prebieha tesne za hranicami Európskej únie a našou hlavnou úlohou v nadchádzajúcom období bude nájsť jednotný a silný konsenzus o opatreniach, ktoré čo najviac zmiernia negatívny vplyv vývoja na našich občanov.“

Mottom, ktoré sa inšpirovalo prejavom Václava Havla spred 26 rokov, je silné posolstvo, ktoré sa dá zhrnúť do piatich pilierov českého predsedníctva EÚ:

1. riadenie utečeneckej krízy a povojnovej obnovy Ukrajiny;
2. zvýšenie energetickej bezpečnosti EÚ;
3. zvýšenie európskych obranných spôsobilostí a kybernetickej bezpečnosti;
4. posilnenie strategickú odolnosti európskeho hospodárstva;
5. ochrana demokratických inštitúcií EÚ a jej hodnôt.

Christa Schweng poznamenala, že priority českého predsedníctva Rady EÚ sú aj prioritami EHSV a Európy ako celku, a dodala: „Česká republika preberá rotujúce predsedníctvo v čase, keď sa Európska únia stále snaží zotaviť z dôsledkov pandémie a zároveň čeliť dôsledkom vojny na Ukrajine. Urobíme všetko, čo je v našich silách, aby náš výbor významne prispel k činnosti českého predsedníctva.“ (mp)

Predsedníčka EHSV a predseda VR diskutovali o spoločných výzvach pre budúcnosť Európy

Na júlovom plenárnom zasadnutí Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru (EHSV) jeho predsedníčka Christa Schwengová a novozvolený predseda Európskeho výboru regiónov (VR) Vasco Alves Cordeiro diskutovali o nových perspektívach spoločných opatrení a vzájomnej spolupráce výborov.

Predsedníčka EHSV **Christa Schwengová** na úvod diskusie poznamenala, že oba výbory vždy obhajovali európsky projekt a boli preň veľkým prínosom. Pripomenula, že „v tomto kritickom období, keď sa na Európu vyvíja tlak zo všetkých strán, je dôležitejšie než kedykoľvek predtým spojiť sily a priblížiť Európu jej občanom“.

Vasco Alves Cordeiro súhlasil s tým, že najmä v týchto ťažkých časoch pre EÚ má spoločná práca EHSV a VR veľký politický význam. Uviedol, že „od obnovy po pandémii až po posilnenie európskej demokracie, od reakcie proti vojne na Ukrajine a zvládania jej sociálnych a hospodárskych dôsledkov až po obranu politiky súdržnosti majú oba výbory spoločné záujmy a sú spoločne zodpovedné za to, aby hovorili jasným hlasom a zabezpečili napredovanie Európskej únie“.

Silnejšia a spravodlivejšia Európa pre všetkých a silnejšia politika súdržnosti do budúcnosti sú dva hlavné ciele novozvoleného predsedu VR, s ktorými sa EHSV stotožňuje a podporuje ich. Demokraticky silnejšou Európou je Únia s jednoznačnými hodnotami a základnými zásadami, ako je sloboda, úcta k ľudskej dôstojnosti, právny štát a demokracia, a spravodlivejšia Európa bojujúca za rodovú rovnosť a inkluzívnu spoločnosť. Druhou prioritou je politika súdržnosti, ktorá zohráva kľúčovú úlohu pri upevňovaní hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti v Európskej únii. Predseda VR uviedol, že VR bude dôsledne obhajovať politiku súdržnosti pred budúcimi náročnými rokovaniami o rozpočte EÚ na obdobie po roku 2027.

Predsedníčka EHSV zdôraznila význam účasti občanov na procesoch prebiehajúcich v EÚ. Ide o „dôležitú vec, na ktorej by sme mali viacej spolupracovať“. Pri nadviazaní na Konferenciu o budúcnosti Európy môžeme našu užšiu spoluprácu zaviesť do praxe. „Konferencia predstavuje veľkú príležitosť, ale aj obrovskú zodpovednosť voči občanom,“ uviedla. „Musíme mať jasný postoj k zlepšovaniu účasti občanov,“ dodal predseda VR.

Počas nasledujúcej diskusie sa predseda skupiny Organizácie občianskej spoločnosti **Séamus Boland** vyjadril, že „v EHSV zdieľame s našimi kolegami z Výboru regiónov spoločný cieľ a chceme zabezpečiť, aby ľudia, ktorých zastupujeme, mali prístup k verejným službám vtedy, keď ich potrebujú. Ak budeme pracovať spoločne, môžeme významne prispieť k vyjadreniu potrieb ľudí, na ktorých sa často zabúda, pretože sú chudobní alebo z iných dôvodov vylúčení zo spoločenského diania“.

Predseda skupiny Zamestnávateľa **Stefano Mallia** zdôraznil úlohu politiky súdržnosti pri podpore rastu a prosperity a potrebu vytvoriť také hospodárske prostredie, v ktorom budú môcť prosperovať inovatívne podniky všetkých veľkostí. Silnejšia Európa podľa neho znamená silnú ekonomiku, odolný jednotný trh a lepšie podmienky na zvládnutie nových výziev.

Predseda skupiny Pracovníci **Oliver Röpke** privítal rozhodný záväzok novozvoleného predsedu VR dosiahnuť silnejšiu a spravodlivejšiu Európu a silnejšiu demokraciu. Zdôraznil aj význam toho, aby sa oba výbory vzájomne dopĺňali. Poukázal na spoluprácu s VR pri presadzovaní výsledkov Konferencie o budúcnosti Európy a povedal, že oba výbory sa snažia o zlepšenie účasti občanov.

Predseda EHSV aj predseda VR zdôraznili, že sú odhodlaní spolupracovať na spravodlivejšej a silnejšej Európe a byť hlasom všetkých ľudí z praxe. (ab)

Je najvyšší čas, aby západný Balkán investoval do svojej mládeže

V snahe zabezpečiť prosperujúcu budúcnosť pre svojich občanov musia vlády krajín západného Balkánu riešiť problémy mladých ľudí, ktorí sú kľúčom k takejto budúcnosti. Predpokladom pozitívnych zmien a zlepšenia situácie mladých ľudí v regióne je

transparentné pridelovanie dostatočných rozpočtových prostriedkov na rozvoj mládežníckej politiky a začlenenie mladých ľudí do procesu prístupu k EÚ.

Ionuț Sibian, člen EHSV a spravodajca pre [stanovisko na tému „Mládežnícka politika na západnom Balkáne ako súčasť inovačnej agendy pre západný Balkán“](#) zdôraznil úlohu inštitúcií EÚ: „Inštitúcie EÚ musia aj naďalej podporovať západný Balkán pri zlepšovaní zapojenia mladých ľudí. V krajinách západného Balkánu by sa záruka pre mladých ľudí mala uplatňovať formou spolupráce medzi jej poskytovateľmi a príslušnými zainteresovanými stranami.“

Andrej Zorko, člen EHSV a spravodajca vyzval všetkých šiestich západobalkánskych partnerov, aby konali v súlade s kľúčovými dokumentmi EÚ v oblasti mládežníckej politiky a riešili problémy súvisiace s rozvojom mládeže.

Zmeniť región na perspektívne miesto

Dlhodobý problém vysokej úrovne migrácie z krajín západného Balkánu pramení z toho, že mladí ľudia nemajú prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a majú len obmedzené kariérne možnosti.

Súčasný vzdelávací systém a osnovy nutne potrebujú reformu. Mali by sa podnecovať a propagovať možnosti podnikania mladých ľudí a zároveň treba zlepšiť sociálnu infraštruktúru regiónu.

Inovačná agenda EÚ pre západný Balkán zahŕňa mladých ľudí a následne podnecuje vlády krajín západného Balkánu, aby vytvorili rámec mládežníckej politiky a pristúpili k potrebným reformám, v snahe vytvoriť z regiónu miesto s perspektívou pre mladých ľudí. (at)

Násilie páchané na ženách sa v EÚ musí považovať za trestný čin

Cristina Fabre z Európskeho inštitútu pre rodovú rovnosť diskutovala na júlovom plenárnom zasadnutí Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru (EHSV) s jeho členmi a členkami o návrhu smernice o zabezpečení rodovej rovnosti a boji proti rodovo motivovanému násiliu, ktorý pripravila Komisia.

V posledných rokoch Európska únia zintenzívnila svoje úsilie o presadzovanie a všeobecné uplatňovanie rodovej rovnosti a zlepšenie postavenia žien. Napriek týmto snahám zostáva násilie páchané na ženách najčastejším porušovaním ľudských práv v celej Európe, pričom jeho obeťou sa stane tretina všetkých žien.

Diskusiu otvorila predsedníčka EHSV **Christa Schweng**, pričom uviedla, že „ako hlas občianskej spoločnosti je EHSV odhodlaný presadzovať spoločnosť, ktorá je vyvázenejšia z hľadiska rodovej rovnosti, a dosiahnuť Úniu bez násilia páchaného na ženách a dievčatách.“

Cristina Fabre z Európskeho inštitútu pre rodovú rovnosť spomenula hospodársky vplyv nedostatočnej rodovej rovnosti: „Podpora rodovej rovnosti prospieva aj hospodársky. Ak pre ženy a dievčatá zabezpečíme rovnaké práva, môže HDP na obyvateľa potenciálne stúpnuť zo 6,9 na 9,6 %.“

Spravodajca stanoviska k nedávnomu [návrhu smernice o boji proti násiliu na ženách a domácejmu násiliu](#) **José Antonio Moreno Diaz** diskutoval o tom, ako môže EÚ bojovať proti tejto epidémii násilia voči ženám, pričom uviedol, že násilie páchané na ženách je porušovaním ľudských práv, a preto výbor žiada, aby v EÚ bolo podľa článku 83 ods. 1 ZFEÚ zaradené do zoznamu trestných činov. Výbor je presvedčený, že sociálne problémy nemožno riešiť len prostredníctvom súdneho systému a trest by nemal byť jediným prostriedkom. „Musíme zabezpečiť prístup obetí k zdravotnej starostlivosti vrátane služieb v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia,“ vysvetlila spravodajkyňa **Ody Neisingh**, pričom dodala, že „treba vylepšiť systém, nie ženy“.

Počas plenárneho zasadnutia bolo prijaté aj samostatné [stanovisko na tému Rodová rovnosť](#), ktoré výbor pripravil na žiadosť českého predsedníctva Rady EÚ. Spravodajkyňa tohto stanoviska **Milena Angelova** uviedla, že rodová rovnosť si vyžaduje uznanie spoločnosťou a zodpovednosť a neustálu angažovanosť všetkých zainteresovaných strán. „Musíme vybudovať celoživotnú kultúru rodovej rovnosti, ktorá bude zahŕňať všetky fázy a oblasti života,“ uviedla spravodajkyňa. (gb)

Súčasťou nových pravidiel udržateľnosti výrobkov musí byť sociálny rozmer

Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) na svojom júlovom plenárnom zasadnutí vyzval Európsku komisiu, aby posilnila sociálne aspekty kľúčových návrhov na zosúladenie pravidiel EÚ týkajúcich sa udržateľných výrobkov, ekodizajnu a

udržateľných textílií.

EHSV prijal stanoviská o pláne Komisie pre udržateľné výrobky, konkrétne [stanovisko o udržateľných výrobkoch ako štandarde](#), [stanovisko o novom nariadení o ekodizajne](#) a [stanovisko o stratégii v oblasti udržateľných a obehových textílií](#).

Návrhy sú súčasťou nového [plánu EÚ pre obehové hospodárstvo](#) a zvýšia úsilie o zníženie závislosti Európy od zdrojov vzhľadom na súčasné krízy, ako je pandémia COVID-19, vojna Ruska na Ukrajine a zmena klímy.

V [stanovisku](#) o pláne pre udržateľné výrobky a nariadení o ekodizajne EHSV vyjadril presvedčenie, že stratégia EÚ v oblasti obehového hospodárstva bude úspešná iba vtedy, ak budú výrobcovia, spotrebitelia a pracovníci, ako aj orgány riadne zapojení a informovaní.

Jej úspešné vykonávanie si bude vyžadovať jasné, spoľahlivé a konzistentné pravidlá. Tie sú potrebné na zabezpečenie konkurencieschopnosti udržateľných produktov a na to, aby bol prechod na obehové hospodárstvo inkluzívnejší.

Širší rozsah pôsobnosti nového nariadenia o ekodizajne

Na prechod na obehové hospodárstvo sú potrebné napríklad nové požiadavky na trvanlivosť, opraviteľnosť, recykláciu, vplyv na životné prostredie a emisie CO₂ a vylepšené pravidlá týkajúce sa informácií uvedených v digitálnych pasoch a na štítkoch výrobkov.

V nariadení sa však prehliada sociálny rozmer. Odkaz na Komisiou navrhovanú smernicu o náležitej starostlivosti podnikov sa nejaví ako dostatočný.

Je potrebné sa viac zamerať na práva pracovníkov a detskú prácu

EHSV v osobitnom [stanovisku](#) o udržateľných textíliách zdôraznil, že je potrebné klásť väčší dôraz na sociálne aspekty v textilnom odvetví, najmä na práva pracovníkov a kolektívne vyjednávanie. Vyzýva na zavedenie prísnych opatrení, ktorými by sa zakázali hospodárske vzťahy s podnikmi, ktoré využívajú detskú prácu alebo nedodržiavajú dôstojné pracovné podmienky.

Okrem toho EHSV navrhuje, aby ľudia kupovali a nosili odevy so zmyslom pre zodpovednosť. V súlade s touto výzvou sú potrebné investície a programy na posilnenie kapacity kontrolných orgánov a prevádzkovej kapacity sociálnych partnerov na monitorovanie globálnych dohôd a dodržiavanie práv pracujúcich.

Napokon, aby sa zabezpečila rovnováha medzi podnikmi a ostatnými subjektmi pôsobiacimi v textilných dodávateľských reťazcoch, EHSV odporúča zaviesť globálne osvedčené postupy v oblasti udržateľnosti. (ks)

Plán EÚ v oblasti bezpečnosti a obrany: EHSV vyzýva členské štáty, aby konali jednotne a rozhodne

Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) vo svojom novom stanovisku plne podporuje ciele [Plánu pre kritické bezpečnostné a obranné technológie](#), ktorý prichádza v mimoriadne vhodnom

čase so zreteľom na vojnu na Ukrajine.

EHSV na svojom júlovom plenárnom zasadnutí prijal [stanovisko](#) o pláne pre bezpečnostné a obranné technológie. Hoci výbor uznal návrhy Komisie ako vo všeobecnosti dobrú iniciatívu, ktorá dokáže reagovať na rôzne krízy a geopolitické výzvy, zdôraznil, že Komisia by mala viac investovať do horizontálnych a vertikálnych synergii medzi členskými štátmi.

EHSV sa predovšetkým domnieva, že by sa mal čo najskôr prijať komplexný prístup, ktorý by stieral hranice medzi civilnou a vojenskou oblasťou a spojil európsku a národnú úroveň. Invázia na Ukrajinu je varovaním, ktoré nám ukazuje, že musíme konať oveľa rýchlejšie než zvyčajne.

Navyše, pokiaľ ide o technické aspekty, v stanovisku sa navrhuje, aby boli zistenia Monitorovacieho strediska pre kritické technológie zahrnuté do plánov. Prechod medzi rôznymi fázami technologického a priemyselného cyklu sa dá úspešne zvládnuť len vtedy, ak je jasne stanovené, kto nesie zodpovednosť za iniciatívu a kto má v rámci nej aké právomoci.

EHSV zároveň vyzýva členské štáty, aby zabezpečili, že ich okamžité reakcie na ruskú agresiu voči Ukrajine budú v súlade s obsahom a cieľmi plánu, ktorý predstavuje dlhodobé úsilie. Krátkodobé vnútroštátne investície do obrany sa musia koordinovať na európskej úrovni, aby sa zabránilo vyššej fragmentácii a duplicite.

EHSV tiež navrhuje zriadiť online jednotné kontaktné miesto pre malé a stredné podniky a startupy, kde budú môcť podniky zadávať vopred definované údaje a na oplátku získať prispôsobené informácie o tom, ktoré európske programy by ich mohli najlepšie podporiť. (ks)

Rada EÚ – USA pre obchod a technológie musí využiť príležitosť a stať sa vedúcou silou v oblasti obchodu, technológií a inovácií

EHSV na svojom júlovom plenárnom zasadnutí vyhlásil, že nová Rada pre obchod a technológie (TTC) sa môže stať inovačným nástrojom, ktorý umožní EÚ a USA lepšie spolupracovať v záujme bezpečnejšieho a prosperujúcejšieho sveta založeného na zásadách udržateľného rozvoja a demokratických hodnotách. Rada je navrhnutá ako orgán uplatňujúci participatívny postup, a preto musí preukázať transparentnosť a aktívnu spoluprácu s občianskou spoločnosťou a zainteresovanými stranami.

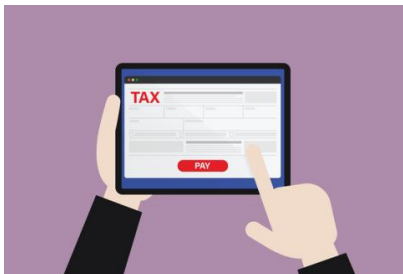
Vo svojom stanovisku z vlastnej iniciatívy na tému [Činnosť novej Rady EÚ – USA pre obchod a technológie: priority pre podniky, pracovníkov a spotrebiteľov a potrebné záruky](#) EHSV zdôrazňuje priority TTC.

Predsedníčka EHSV Christa Schweng uviedla, že „Rada pre obchod a technológie predstavuje novú formu spolupráce a jej hlavným cieľom musí byť skúmať, ako môžu obchod a technológie lepšie slúžiť našej spoločnosti“. Dodala, že „organizovaná občianska spoločnosť na oboch stranách Atlantiku musí v rámci TTC zohrávať dôležitú úlohu“.

Člen EHSV Timo Vuori, ktorý bol spravodajcom pre toto stanovisko, vyhlásil, že „TTC musí v krátkodobom aj dlhodobom horizonte priniesť riešenia na zlepšenie bilaterálneho aj medzinárodného obchodného prostredia, pretože v opačnom prípade by mohla premárniť svoju príležitosť“.

EÚ a USA majú stále najintegrovanejšie bilaterálne hospodárske vzťahy na svete, ktoré predstavujú polovicu celosvetového HDP a tretinu globálnych obchodných tokov.

Ekonom a spisovateľ Fredrik Erixon, ktorý bol na plenárne zasadnutie pozvaný ako rečník, vysvetlil, že táto iniciatíva je pre oboch partnerov novou príležitosťou, ako vplývať na svetové hospodárstvo vďaka tomu, že budú jednotní a budú sa usilovať o partnerstvá s podobne zmýšľajúcimi krajinami, ktoré vyznávajú tie isté základné hospodárske a politické hodnoty.

Silnejší vnútorný trh prostredníctvom jednotného digitálneho zdaťovania

EHSV vo svojom prieskumnom stanovisku zdôrazňuje význam koordinovaných európskych právnych predpisov, ktorými sa stanovia daňové sadzby pre spoločnosti poskytujúce digitálne služby. Tým sa zabezpečí podnikateľské prostredie priaznivé pre

rast a bude to prospešné aj pre vnútorný trh, pričom sa predíde rozdielom, ktoré by vznikli v dôsledku individuálnych vnútroštátnych iniciatív. V stanovisku výboru vypracovanom na žiadosť českého predsedníctva Rady Európskej únie sa uvádza, že žiadne nové pravidlá nesmú viesť k dvojitému zdaneniu a že náklady podnikov na dodržiavanie predpisov sa musia minimalizovať.

Hoci EÚ môže zohrávať vedúcu úlohu pri vymedzovaní pravidiel zdaňovania digitálneho hospodárstva, mala by rešpektovať medzinárodnú dohodu, ktorá sa dosiahne v rámci OECD a G20. Spravodajca **Benjamin Rizzo** v tejto súvislosti uviedol, že „pilier 1 a pilier 2 inkluzívneho rámca OECD na zamedzenie narúšaniu základu dane a presunu ziskov sa musia začať uplatňovať v EÚ hneď, ako to bude uskutočniteľné. Pomôže to zaistiť vysoký stupeň súladu s medzinárodnou dohodou, o ktorej sa bude rokovať v rámci OECD a G20.“ „EHSV zdôrazňuje, že správne navrhnuté medzinárodné právne predpisy o zdaňovaní digitálnych podnikov majú kľúčový význam pre predchádzanie daňovým únikom a vyhýbanie sa daňovým povinnostiam, ako aj pre navrhnutie spravodlivého, stabilného a progresívneho systému zdaňovania,“ dodal spravodajca **Petru Dandea**. (tk)

Pravidlá zdaťovania cezhraničnej práce na diaľku sa musia aktualizovať a zjednodušiť

Ako by sa mali zdaňovať mzdy a zisky spoločností, aby sa vyhovedo potrebám súčasného pracovného prostredia? EHSV sa v stanovisku prijatom na júlovom plenárnom zasadnutí zaoberá touto výzvou, pričom víta a podporuje nárast práce na diaľku. Malo by sa však zabezpečiť

prijatie aktualizovaného a zrozumiteľného súboru pravidiel, aby zamestnanci a zamestnávatelia v Európe nepodliehali viacnásobnému alebo neúmyselnému zdaneniu z dôvodu, že pracujú zo zahraničia.

„Svet sa zmenil a ľudia chcú pracovať inak. EHSV plne podporuje flexibilnejšiu prácu a cezhraničnú prácu na diaľku,“ uviedol spravodajca **Krister Andersson**. „Tento nový model však prináša aj vážne výzvy pre medzinárodné daňové systémy a efektívny európsky jednotný trh.“ Okrem iných opatrení EHSV navrhuje vytvoriť jednotné kontaktné miesto na európskej úrovni, ako je napríklad kontaktné miesto pre DPH. Zamestnávateľ by uvádzal počet dní, ktoré pracovníci na diaľku odpracovali v krajine svojho bydliska a v krajine, v ktorej sa nachádza zamestnávateľ. Na základe týchto informácií by daňové úrady boli schopné posúdiť, v ktorej krajine by boli príjmy zdaniteľné alebo aká časť príjmov by bola zdaniteľná v jednotlivých

krajinách. **Spravodajca Andersson** konštatoval: „Tento systém by zamestnancom a zamestnávateľom umožnil obmedziť daňové spory medzi členskými štátmi a zároveň by pomohol zabezpečiť správny výber daní bez toho, aby fyzická osoba musela podávať daňové priznanie vo viacerých krajinách.“ (tk)

Digitálna transformácia musí byť spravodlivá: ľudské práva a ľudská kontrola musia zostať stredobodom záujmu

Mnohí Európania ešte nie sú digitálne gramotní a väčšina správnych orgánov v členských štátoch ešte nezaviedla digitálne riešenia. Podmienenie prístupu občanov k niektorým službám verejného záujmu digitálnou identitou by mohlo spôsobiť nepriaznivú situáciu, lebo by sa značnému počtu európskych občanov odoprelo právo na prístup k nim.

Upozorňuje sa na to v stanovisku EHSV, ktoré bolo prijaté na júlovom plenárnom zasadnutí a ktoré vypracoval **Dumitru Fornea**. Nové nástroje riadenia zavedené digitálnou a priemyselnou revolúciou nesmú byť utláčateľské a nesmú podmieňovať každodenný život ľudí ich povinným začlenením do digitálnych technologických systémov riadených nedemokratickým spôsobom.

„Výhody digitálnej technológie sú zrejmé“, uviedol pán **Fornea**. „Ich rýchla implementácia, najmä v prípade poskytovania služieb všeobecného záujmu iba na základe digitálnej identity, by však mohla viesť k vylúčeniu značného počtu Európanov. Musíme zabezpečiť, aby naďalej rozhodovali ľudia, ako aj demokratickú kontrolu a zapojenie organizácií občianskej spoločnosti.“

EHSV zastáva názor, že riešenia využívajúce digitálne technológie, ako sú digitálna identita, digitálne platobné prostriedky a začlenenie do platforiem virtuálnej a rozšírenej reality, by mali zostať doplnkovými nástrojmi a nemali by úplne a nespravodlivo nahrádzať iné postupy, ktoré ľudstvo vyvinulo a zdokonalilo počas tisícok rokov.

EHSV bol prvou európskou inštitúciou, ktorá pri práci so systémami umelej inteligencie požadovala prístup *human-in-command*, a opätovne zdôraznil, že je prvoradé, aby ľudia mali posledné slovo a plnú kontrolu nad rozhodovaním, pokiaľ ide o vývoj strojov. (mp)

AKTUALITY SKUPÍN

Náležitá starostlivosť podnikov v oblasti udržateľnosti: byrokratické monštrum alebo užitočný nástroj?

Antje Gerstein, predsedníčka skupiny Zamestnávateľa v EHSV

Európska komisia uverejnila 23. februára svoj návrh smernice o náležitej starostlivosti podnikov v oblasti udržateľnosti, v ktorej sa stanovuje povinný rámec pre spoločnosti na identifikáciu a riešenie nepriaznivých vplyvov na životné prostredie a ľudské práva vo vlastnej organizácii a v celom ich hodnotovom reťazci.

Žiaľ, návrh vo svojej súčasnej podobe nenaplní želané ciele. Je dôležité poznamenať, že samotný výbor Európskej komisie pre kontrolu regulácie zistil závažné nedostatky v posúdení vplyvu: napríklad opis problému je nejasný a podávanie správ by malo byť lepšie zosúladené s ostatnými iniciatívami.

Spoluzákonodarcovia by sa mali usilovať o to, aby sa odklonili od pravidiel, ktoré jednoducho ukladajú povinnosti, a radšej by sa mali rozhodnúť pre prístup viac orientovaný na postup založený na angažovanosti a budovaní dôvery. To znamená, že od podnikov by sa malo očakávať, že pri vypracúvaní svojich postupov náležitej starostlivosti v oblasti ľudských práv zohľadnia riziká a prispôbia ich potenciálnemu a skutočnému vplyvu.

Keďže podniky potrebujú právnu istotu a musia minimalizovať riziko zodpovednosti, môžu pociťovať potrebu skrátiť dodávateľské reťazce a stiahnuť sa z regiónov s potenciálne problematickou situáciou v oblasti ľudských práv. Mohlo by to mať vážne následky, pretože celosvetový obchod by bol ohrozený a mnohí pracovníci v rozvojových a rozvíjajúcich sa krajinách by prišli o prácu.

V stanovisku výboru pre kontrolu regulácie aj v stanovisku EHSV na tému [Udržateľná správa a riadenie spoločností \(INT/973\)](#) sa zdôrazňuje potreba regulačnej a politickej koherentnosti. Hlavné zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv a usmernenia OECD sú referenčnými hodnotami pre jasné vymedzenie úloh a povinností všetkých aktérov a my ich musíme dodržiavať.

Európsky parlament a Rada sa musia rozhodnúť, či chcú pristupovať k udržateľným globálnym dodávateľským reťazcom konštruktívnym, partnerským, perspektívnym, orientovaným na výsledky a reálnym spôsobom. Chcú zabezpečiť, aby sa paralelné iniciatívy týkajúce sa výrobkov lepšie zosúladiť? Áno, je pred nami ešte veľa práce. Spoluzákonodarcov môžeme ubezpečiť, že zamestnávateľia sú odhodlaní prispieť svojím dielom k dosiahnutiu úspešného výsledku. Táto smernica sa týka hlavnej činnosti našich členov. Nemáme inú možnosť, len sa vydať správnou cestou.

Prečítajte si celé znenie bulletinu skupiny Zamestnávateľa: <https://europa.eu/!vYX7Wq>

Zima, plyn a vykurovanie

Skupina Pracovníci

Po rokoch zanedbávania energetických otázok a neopodstatneného optimizmu sa Európa nachádza v ťažkej situácii Vzhľadom na odstavenie jadrových elektrární, ktoré boli väčšinou nahradené uhoľnými alebo plynovými tepelnými

elektrárnami (čo každoročne spôsobuje desaťtisíce predčasných úmrtí), závislosť od zemného plynu ako jednoduchej a lacnej (a donedávna aj zelenej) alternatívy a trh s energiou, ktorý nebol navrhnutý pre krízy alebo na zabezpečenie vysokého podielu energie z obnoviteľných zdrojov, sa na nadchádzajúcu zimu pozeráme s mimoriadnym znepokojením.

Tieto skutočnosti umocnené ruskou inváziou na Ukrajine viedli k tomu, že ceny za dopravu a energie vyskočili do závratných výšok. Spolu s prudkým nárastom cien mnohých základných potravinových výrobkov v dôsledku narušenia svetového potravinového reťazca dosiahla inflácia úroveň, aká tu nebola desaťročia. Prudký nárast cien pociťujú predovšetkým najzraniteľnejšie skupiny obyvateľstva, ktorým nezvyšujú prostriedky na to, aby dokázali vykryť zvyšujúce sa náklady na energiu, dopravu a potraviny, nehovoriac o hladomore hroziacom vo zvyšku sveta, kde rovnako nie sú žiadne finančné rezervy.

Naše podniky bojujú vzhľadom na drastický nárast cien o prežitie a naši občania a pracovníci nemajú istotu, že budú môcť v zime doma kúriť. V tomto kontexte sú iniciatívy ako REPowerEU a reforma trhu s energiou vítanou pomocou. Zelená a spravodlivá transformácia sa stala nielen klimatickou, ale aj sociálnou a geopolitickou nevyhnutnosťou. Bez rozhodných opatrení na odklon od fosílnych palív sa naše politické systémy pravdepodobne zrútiť dávno pred dosiahnutím akýchkoľvek cieľov v oblasti klímy. (prp)

Dobrovoľníci: zásadní aktéri v európskej spoločnosti

Skupina Organizácie občianskej spoločnosti v EHSV

Neformálna a formálna činnosť počas pandémie COVID-19 a pomoc poskytnutá ukrajinským utečencom opäť dokázali, že dobrovoľníci predstavujú zásadný a holistický prínos pre

spoločnosť. Dobrovoľníctvo zohráva kľúčovú úlohu pri budovaní sociálneho kapitálu, sociálneho začlenenia a súdržnosti. Je tiež dôležitým zdrojom osobného rozvoja a najviditeľnejším príkladom občianskej angažovanosti a aktívneho občianstva.

Účastníci konferencie **Dobrovoľníci - občania tvoriaci budúcnosť Európy**, ktorá sa uskutočnila 7. júla 2022 v poľskom Gdaňsku okrem iného preto vyzvali na:

- **zvýšenie sociálneho povedomia o prínose dobrovoľníctva pre európsku spoločnosť, napríklad prostredníctvom dostupnosti a zdieľania spoľahlivých modelov a údajov, ktoré merajú ekonomický prínos dobrovoľníctva, ako aj jeho prínos nad rámec HDP;**
- **zavedenie podporných politických a/alebo regulačných a právnych rámcov, o ktorých sa bude rozhodovať na základe konkrétnych krajín a po priamej konzultácii s organizáciami občianskej spoločnosti;**
- **poskytovanie štruktúrovaného a udržateľného financovania a bezpečnej a dobrej úrovne podpory a infraštruktúry pre dobrovoľníctvo;**
- **návrat dobrovoľníctva do európskeho politického programu, napríklad vypracovaním a aktívnou podporou komplexnejšieho celoeurópskeho dobrovoľníckeho programu, vytvorením webového sídla o dobrovoľníckej činnosti, ktoré by zahŕňalo celú EÚ a vyhlásením roku 2025 za Európsky rok dobrovoľníkov.**

Konferenciu zorganizovala skupina organizácií občianskej spoločnosti EHSV v spolupráci s niekoľkými európskymi a miestnymi partnermi. Zišli sa na nej dobrovoľníci, výskumníci, zástupcovia národných a európskych organizácií občianskej spoločnosti a verejných orgánov, aby prediskutovali a podelili sa o svoje skúsenosti s trendmi v oblasti dobrovoľníctva v EÚ, podporou organizácií a dobrovoľníkov zo strany verejných orgánov a novými formami dobrovoľníctva.

Kompletné zhrnutie záverov a odporúčaní konferencie nájdete na adrese:

<https://europa.eu/!KC4tFR>.

Redakčná rada

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)

Daniela Marangoni (dm)

Do tohto ?ísla prispeli

Amalia Tsoumani (at)

Agata Berdys (ab)

Daniela Marangoni (dm)

Daniela Vincenti (dv)

Ewa Haczyk-Plumley (ehp)

Giorgia Battiato (gb)

Jasmin Kloetzing (jk)

Katerina Serifi (ks)

Katharina Radler (kr)

Laura Lui (ll)

Marco Pezzani (mp)

Margarida Reis (mr)

Pablo Ribera Paya (prp)

Thomas Kersten (tk)

Celková koordinácia

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Adresa

Európsky hospodársky a sociálny výbor
Budova Jacques Delors, 99 Rue Belliard, 1040
Brusel, Belgicko
Tel.: (+32 2) 5469476
E-mail: eescinfo@eesc.europa.eu

EHSV info vychádza deväťkrát do roka pri príležitosti plenárneho zasadnutia výboru. EHSV info je k dispozícii v 23 jazykoch.

EHSV info nie je oficiálny vestník prác výboru, tieto sú oficiálne uverejňované v Úradnom vestníku Európskej únie a iných publikáciách výboru.

Reprodukcia je dovoljena z navedbo vira (EESO info) in pod pogojem, da se povezava pošlje uredniku.

10/2022